

**Zasady oceniania panujące na lekcji przyrody
w Szkole Podstawowej w Wąsowie**

1. Sprawdziany zapowiadane są w dzienniku elektronicznym z **tygodniowym wyprzedzeniem**, podany jest zakres materiału jaki będzie sprawdzany.
2. Każdą pracę napisaną na ocenę niezadowalającą dla ucznia można poprawić w **ciągu dwóch tygodni** od jej oddania przez nauczyciela.
3. Jeżeli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie, musi go zaliczyć w ciągu **2 tygodni od powrotu**, po ustaleniu terminu z nauczycielem.
4. Uczeń musi na lekcję przynosić podręcznik, zeszyt przedmiotowy.
5. Uczeń ma prawo w ciągu semestru do **dwukrotnego nieprzygotowania**.
Nieprzygotowanie zgłasza nauczycielowi przed lekcją. W przypadku kolejnego nieprzygotowania otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie jest oznaczony w dzienniku symbolem “np.”
6. Uczeń nieobecny na lekcji musi jak najszybciej uzupełnić notatki oraz wiadomości z lekcji.
7. **Odpowiedź ustna dotyczy zawsze poprzedniej lekcji.**
8. Sprawdziany są udostępniane rodzicom do wglądu podczas zebrań oraz konsultacji wcześniej umówionych z nauczycielem drogą elektroniczną.
9. **Kartkówki dotyczą maksymalnie trzech ostatnich lekcji**, mogą być zapowiedziane.
10. Prace pisemne uczniów są oceniane według skali procentowej.
11. Przewidziane formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:
 - Sprawdzian po rozdziale
 - Aktywność na lekcji
 - Kartkówka
 - Praca w grupach
 - Praca z tekstem/mapą
 - Aktywność pozalekcyjna (konkursy)
 - Odpowiedz ustna
 - Zadanie domowe dla chętnych
 - Aktywność podczas nauki zdalnej
12. W przypadku nauki zdalnej lub hybrydowej wyżej wymienione aktywności będą realizowane i oceniane online.
13. Powyższe zasady mogą w ciągu roku szkolnego ulec zmianie. Uczniowie i rodzice zostaną o tym poinformowani.

Wymagania edukacyjne z przyrody w klasie 4

DZIAŁ	Uczeń na ocenę dopuszczającą	Uczeń na ocenę dostateczną	Uczeń na ocenę dobrą	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę celującą
DZIAŁ 1	1. Wymienia zmysły umożliwiające poznawanie otaczającego świata. 2. Podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie. 3. Przeprowadza obserwację za pomocą lupy lub lornetki. 4. Podaje nazwy głównych kierunków geograficznych. 5. Wyznacza główne kierunki geograficzne za pomocą kompasu; 6. wymienia dwa elementy przyrody nieożywionej i ożywionej;	1. Potrafi wszystko na dopuszczającą. 2. Omawia na przykładach, rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata. 3. Wymienia źródła informacji o przyrodzie 4. Przyporządkowuje przyrząd do obserwowanego obiektu. 5. Określa charakterystyczne cechy obserwowanych obiektów. 6. Przyporządkowuje skróty do nazw głównych kierunków geograficznych. 7. Określa warunki korzystania z kompasu. 8. Wyjaśnia znaczenie pojęcia przyroda;	1. Potrafi wszystko na ocenę dostateczną. 2. Wymienia cechy ożywionych elementów przyrody. 3. Wskazuje w najbliższym otoczeniu wytwory działalności człowieka. 4. Wyjaśnia, w jakim celu prowadzi się doświadczenia i eksperymenty przyrodnicze. 5. Wyjaśnia, co to jest widnokrąg. 6. Samodzielnie wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu 7. Określa zależność między wysokością Słońca a temperaturą i długością cienia.	1. Potrafi wszystko na ocenę dobrą. 2. Podaje przykłady powiązań przyrody nieożywionej z przyrodą ożywioną. 3. Klasyfikuje wskazane elementy na ożywione i nieożywione składniki przyrody oraz wytwory działalności człowieka. 4. Omawia sposób przygotowania obiektu do obserwacji mikroskopowej. 5. Porównuje dokładność wyznaczania kierunków geograficznych za pomocą kompasu i gnomonu. 6. Wyjaśnia, w jaki sposób tworzy się nazwy kierunków pośrednich; 7. Porównuje wysokość Słońca nad widnokresem oraz długość cienia podczas górowania w poszczególnych porach roku.	1. Potrafi wszystko na ocenę bardzo dobrą. 2. Podaje historyczne i współczesne przykłady praktycznego wykorzystania umiejętności wyznaczania kierunków geograficznych. 3. Podaje przykłady praktycznego wykorzystania wiadomości dotyczących zmian temperatury i długości cienia w ciągu dnia (np. wybór ubrania, pielęgnacja roślin). 4. Wyjaśnia, w jaki sposób wyznacza się kierunki pośrednie.

DZIAŁ 2	1. wskazuje w najbliższym otoczeniu przykłady ciał stałych, cieczy i gazów; 2. wymienia stany skupienia wody w przyrodzie. 3. Wymienia przynajmniej trzy składniki pogody.	1. Potrafi wszystko na dopuszczającą 2. Wymienia stany skupienia, w jakich występują substancje. 3. Wyjaśnia, na czym polega parowanie, skraplanie, topnienie i krzepnięcie. 4. Omawia pozorną wędrówkę Słońca nad widnokręgiem. 5. Omawia zmiany temperatury powietrza w ciągu dnia 6. Wyjaśnia pojęcia równonoc przesilenie.	1. Potrafi wszystko na ocenę dostateczną 2. Wyjaśnia, na czym polega zjawisko rozszerzalności cieplnej. 3. Wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania. 4. Podaje, z czego mogą być zbudowane chmury. 5. Rozróżnia rodzaje osadów atmosferycznych.	1. Potrafi wszystko na ocenę dobrą. 2. Klasyfikuje ciała stałe ze względu na właściwości 3. Wyjaśnia, na czym polega kruchość, plastyczność i sprężystość. 4. Podaje przykłady z życia codziennego zmian stanów skupienia wody. 5. Wyjaśnia, jak się tworzy nazwę wiatru. 6. Wyjaśnia, czym jest ciśnienie atmosferyczne.	1. Potrafi wszystko na ocenę bardzo dobrą. 2. Uzasadnia, popierając przykładami z życia, dlaczego ważna jest znajomość właściwości ciał. 3. Przedstawia zmiany stanów skupienia wody podczas jej krążenia w przyrodzie, posługując się wykonanym przez siebie prostym rysunkiem. 4. Wyjaśnia różnice między opadami a osadami atmosferycznymi.
DZIAŁ 3	1. Wyjaśnia, po czym rozpozna organizm. 2. Wie, na czym polega samożywność.	1. Potrafi wszystko na dopuszczającą. 2. Podaje charakterystyczne cechy organizmów. 3. Dzieli organizmy cudzożywne ze względu na rodzaj pokarmu.	1. Potrafi wszystko na dostateczną. 2. Omawia hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych. 3. wymienia cechy roślinożerców i drapieżców.	1. Potrafi wszystko na dobrą. 2. Podaje przykłady różnych sposobów wykonywania tych samych czynności przez organizmy (np. ruch, wzrost). 3. Określa rolę, jaką odgrywają w przyrodzie zwierzęta odżywiające się szczątkami glebowymi.	1. Potrafi wszystko na bardzo dobrą. 2. Posiada informacje na temat pasożytnictwa w świecie. 3 Potrafi stworzyć łańcuch pokarmy dla podanych roślin i zwierząt.

DZIAŁ 4	1. Podaje przykłady produktów bogatych w białka, cukry, tłuszcze, witaminy. 2. Zna nazwy układów pokarmowego, oddechowego, krwionośnego, nerwowego, ruchu i rozrodczego. 3. Potrafi rozpoznać odpowiednie układy na ilustracji. 4. Wie jakie jest znaczenie poszczególnych układów dla życia człowieka. 5. Rozpoznaje komórki rozrodcze: męską i żeńską. 6. Zna różnice między kobietą a mężczyzną pojawiające się w okresie dojrzewania.	1. Potrafi wszystko na dopuszczającą. 2. Wymienia składniki pokarmowe. 3. Wymienia narządy budujące przewód pokarmowy. 4. Omawia rolę serca i naczyń krwionośnych. 5. Wymienia narządy budujące drogi oddechowe. 6. Wyjaśnia, co dzieje się z powietrzem podczas wędrówki przez drogi oddechowe. 7. Wymienia elementy budujące układ ruchu. 8. Wymienia narządy tworzące żeński i męski układ rozrodczy.	1. Potrafi wszystko na dostateczną. 2. Omawia rolę składników pokarmowych w organizmie. 3. Opisuje drogę pokarmu w organizmie. 4. Określa cel wymiany gazowej. omawia rolę poszczególnych narządów układu oddechowego, krwionośnego, ruchu, pokarmowego. 5. Rozróżnia rodzaje połączeń kości. 6. Podaje nazwy głównych stawów u człowieka.	1. Potrafi wszystko na dobrą. 2. Omawia rolę witamin. 3. Wymienia wybrane objawy niedoboru jednej z poznanych witamin. 4. Wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne i chemiczne przekształcanie pokarmu. 5. Wyjaśnia, jak należy dbać o układ krwionośny. 6. Wyjaśnia, na czym polega współpraca układów pokarmowego, krwionośnego i oddechowego. 7. Wyjaśnia, w jaki sposób układ nerwowy odbiera informacje z otoczenia. 8. Omawia rolę poszczególnych narządów układu rozrodczego.	1. Potrafi wszystko na bardzo dobrą. 2. Omawia rolę narządów wspomagających trawienie. 3. Wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę ciała. 4. Podaje przykłady skutków uszkodzenia układu nerwowego. 5. Wyjaśnia przyczyny różnic w budowie układu rozrodczego żeńskiego i męskiego.
----------------	--	---	---	---	---

DZIAŁ 5	1. Wymienia co najmniej trzy zasady zdrowego stylu życia. 2. Wymienia drogi wnikania do organizmu człowieka drobnoustrojów chorobotwórczych. 3. Wymienia zjawiska pogodowe, które mogą stanowić zagrożenie. 4. Podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka.	1. Potrafi wszystko na dopuszczającą. 2. Wymienia przyczyny chorób zakaźnych. 3. Określa zachowania zwierzęcia, które mogą świadczyć o tym, że jest ono chore na wściekliznę. 4. Określa zasady postępowania w czasie burzy. 5. Podaje przykłady substancji, które mogą uzależniać.	1. Potrafi wszystko na dostateczną. 2. wymienia (wszystkie) zasady zdrowego stylu. 3. Wyjaśnia, czym są szczepionki. 4. wymienia sposoby zapobiegania chorobom przenoszonym drogą oddechową. 5. Wymienia objawy zatrucia grzybami. 6. Wyjaśnia, na czym polega palenie bierne.	1. Potrafi wszystko na dobrą. 2. Omawia skutki niewłaściwego odżywiania się. 3. Porównuje objawy przeziębienia z objawami grypy i anginy. 4. Klasyfikuje pasożyty na wewnętrzne i zewnętrzne. 5. Omawia sposób postępowania po ukąszeniu przez żmiję. 6. Wyjaśnia, czym jest uzależnienie.	1. Potrafi wszystko na bardzo dobrą. 2. Przygotowuje propozycję prawidłowego jadłospisu na trzy dni, odpowiedniego w okresie dojrzewania. 3. Przygotowuje informacje na temat objawów boreliozy i sposobów postępowania w przypadku zachorowania.
DZIAŁ 6	1. Rysuje plan biurka w skali 1 : 10. 2. Odczytuje informacje zapisane w legendzie. 3. Rozumie różnicę między mapą i planem.	1. Potrafi wszystko na dopuszczającą. 2. Rysuje plan dowolnego przedmiotu. 3. Rozpoznaje obiekty przedstawione na planie lub mapie za pomocą znaków kartograficznych.	1. Potrafi wszystko na dostateczną. 2. Wyjaśnia pojęcie skala liczbowa. 3. oblicza wymiary przedmiotu w różnych skalach, np. 1 : 5, 1 : 20, 1 : 50. 4. Opisuje słowami fragment terenu przedstawiony na planie lub mapie.	1. Potrafi wszystko na dobrą. 2. Dobiera skalę do wykonania planu dowolnego obiektu. 3. Wykonuje szkic okolic szkoły. 4. Porównuje dokładność planu miasta i mapy turystycznej. 5. Odszukuje na mapie wskazane obiekty.	1. Potrafi wszystko na bardzo dobrą. 2. Wyjaśnia pojęcia: skala mianowana, podziałka liniowa. 3. Rysuje fragment drogi do szkoły, np. ulicy, zmniejszając jej wymiary (np. 1000 razy) i używając właściwych znaków kartograficznych.

DZIAŁ 7	1. Rozpoznaje na ilustracji formy terenu. 2. Przyporządkowuje jedną – dwie okazane skały do poszczególnych grup. 3. Podaje przykłady wód stonych. 4. Rozpoznaje na zdjęciach krajobraz kulturowy. 5. Podaje trzy przystosowania ryb do życia w wodzie. 6. Przyporządkowuje na schematycznym rysunku nazwy do stref życia w jeziorze. 7. Wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie. 8. Wskazuje warstwy lasu na planszy dydaktycznej lub ilustracji. 9. Wymienia nazwy zbóż.	1. Potrafi wszystko na dopuszczającą. 2. Omawia na podstawie ilustracji elementy wzniesienia. 3. Podaje nazwy grup skał. 4. Podaje przykłady wód słodkich i stonych. 5. Wymienia, podając przykłady, od czego pochodzą nazwy miejscowości. 6. Wskazuje na ilustracji elementy rzeki. 7. Omawia, popierając przykładami, przystosowania zwierząt do życia w wodzie. 8. Podaje nazwy stref życia w jeziorze. 9. Omawia przystosowania roślin 10. Podaje nazwy warstw lasu. 11. Wymienia cechy łąki. 12. Omawia sposoby wykorzystywania roślin zbożowych.	1. Potrafi wszystko na dostateczną. 2. Opisuje wklęsłe formy terenu. 3. Opisuje budowę skał litych, zwięzłych i luźnych. 4. Omawia zmiany w krajobrazie wynikające z rozwoju rolnictwa. 5. Omawia, na przykładach przystosowania roślin do ruchu wód. 6. Wymienia cechy, którymi różnią się poszczególne odcinki rzeki. 7. charakteryzuje przystosowania roślin do życia w jeziorze. 8. Charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt zabezpieczające przed utratą wody.	1. Potrafi wszystko na dobrą. 2. Klasyfikuje wzniesienia na podstawie ich wysokości. 3. Charakteryzuje wody słodkie występujące na Ziemi. 4. Podaje przykłady działalności człowieka, które prowadzą do przekształcenia krajobrazu. 5. charakteryzuje, na przykładach, przystosowania zwierząt do ruchu wody. 6. Rozpoznaje na ilustracjach pospolite zwierzęta związane z jeziorami. 7. Charakteryzuje poszczególne warstwy lasu. 8. Przyporządkowuje nazwy gatunków roślin do charakterystycznych barw łąki. 9. Podaje przykłady innych upraw niż zboża i warzywa, wskazując sposoby ich wykorzystywania.	1. Potrafi wszystko na bardzo dobrą. 2. Podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rzek na życie i gospodarkę człowieka. 3. Wyjaśnia, czym jest walka biologiczna ze szkodnikami.
----------------	---	---	---	---	--